

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETEKINT EGYSZER:
szombaton és egyes rend-
kívüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:

Városi közveléltár (város-
háza, földszint 7. sz. Ide
küldendők a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:

Városi könyvnyomda-vállal-
at irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hirdet-
ések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

== Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS. ==

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Debreczen város közigazgatási bizottsága esütörtökön délután 3 órakor tartotta ülését *Domahidy Elemér* főispán enklölete alatt. Az ülésen a szakelődök terjesztették elő rendes havi jelentéseiket.

Az ülésen jelen voltak a főispán enklölete alatt: Kovács József polgármester, Körner Adolf főjegyző, Ronesik Lajos árvaszéki elnök, dr. Tüdös Kálmán tisztí főorvos, dr. Magoss György tisztí főügyész, Ternovszky Alajos pénzügyigazgató helyett Nagy József pénzügyigazgató-helyettes, Csánky Viktor tanfelügyelő, Puskás Kálmán főmérnök az államépítészeti hivatal képviselőtében, dr. Bacsó Dezső, Márk Endre, Tóth István, Riekl Antal és Vass Károly aljegyző.

Körner Adolf főjegyző terjesztette elő a polgármesteri jelentést, amely szerint letartóztattak 263 embert, eltoncoltoltak és kintasítottak 138 egyént. Kiadott a rendőrség 44 iparengedélyt, 185 darab munkakönyvet. A fősorozás augusztus 12-től 19-ig volt. Besoroztak 365 helybeli, 58 idegen illetőségű ifjút.

Csánky Viktor kir. tanácsos tanfelügyelő bejelentette, hogy a kultuszminiszter a tanító árvalába 23 tanító-árvtát vett föl s többet a kecskeméti árvalóházból tanulmányi felolátására ide áthelyezett, viszont 64-et visszahelyezett Kecskemétre Heiner Mária kecskeméti és Rácz Teréz debreczeni segéd-árvaanyákat kölcsönösen áthelyezett.

Bejelentette még, hogy jóváhagyta Vadon Benjámin iparostanacskolai rajztanár megválasztását. Végül több személyi ügyről tett még jelentést.

Nagy József pénzügyigazgató-helyettese jelentése szerint augusztus havában befolyt állami adóban 382,457 korona 90 fill., hadmentességi díjban 896 korona 41 fillér, bélyegjövődékben 27,035 korona 53 fillér, díjjövődékben 212,161 korona 60 fillér, határvámjövődékben 24,292 korona 97 fillér, fogyasztási és iltadóban 27,083 korona 33 fillér. Fizetési halasztást 103 esetben adott.

Reitz János kir. főállatorvos jelentése szerint vesztésg lépett föl az V., a sertésvész II. és IX. körzetben. Az országos vásáron egy takonykóros lovat találtak, amelyet kiirtottak. Sertésvész van ez idő szerint az I., II., VI., VIII., IX. körzetben.

Az ülés végén Aczél Géza főmérnök referált még építési ügyeket és felebbezeseket.

Dr. Tüdös Kálmán főorvos jelentése szerint a közegészségügyi viszonyok javulást mutattak, a halálesetek száma 233-ról 177-re csökkent, a hevenyrágályos esetek száma is apadt 83-ról 61-re. De a javulás csak látszólagos, mert a hasi-hagymáz fokozatos terjedése komoly aggodalomra ad okot. Előfordult ronosló toroklob 5, vörheny 1, szamarhurut 18, kanyaró 3, járványos fültőmrigyölő 2, hasihagymáz 22, trachoma 7, bárányhimlő 2 esetben. Halálos végű volt 4 tifusz, 1 vörheny, 1 szamarhurut. Igen sok gyermeknél béhurut fordult elő. A piacvizsgálat rendszeren folyt.

Különös figyelmet érdemel a hasihagymáz terjedése. A jelen alkalommal is úgy, amint már többször megállapítható volt, hogy a betegség mindig a külteken kezdődik, mintegy veszedelmes gyűrű, lassanként körülövezi a várost és csak később halad a belső városrész felé. A folyó évben a tavasszal előfordult négy bizonytalan eset után az első eset június hó 21-én fordult elő a Kóstulyszegen; a második július 2-án a Kerekes-telepen, a harmadik július hó 8-án a Csapókerlben, tehát egy-

mástól ugyan távol fekvő helyeken. A negyedik már a Piac-utcán. Az 5-ik, 6-ik, 7-ik és 8-ik ismét külteken, nevezetesen a lovassági laktanyában, az Emerich-telepen és a Libakertben és így tovább. Junius 21: óta szeptember 3-ig összesen 36 eset fordult elő, közülök 27 külteki és 9 belteki. A belvárosra majd ezután kerül a sor.

Ez a jellege a hagymáz terjedésének már több ízben meg volt állapítható, de talán soha oly félreismerhetetlenül, mint éppen most. Es ezen jelenség okát nem is nehéz megtalálni. Mig a belvárosban a műveltebb néprétegek között 3 orvos és aránylag nagyobb számu rendőrség teljesíti a szolgálatot és ellenőrködi a piac- és köztisztaság felett, addig az óriási kiterjedésű, mintegy 38,000-nyi, a kultura legalacsonyabb fokán álló, földhözragadt szegény népesség részére egyetleneg orvosunk, közrendészetről pedig legalább az egészségügyi szolgálatot illetőleg, alig lehet beszélni. Természetes, hogy a tudatlan, nyomorgó néptömegek között úti föl a fejté legelőször a ragály s csak mikor már itt elterjed, akkor jön, behuroolás utján a város belső részeibe. Ugyancsak e terület lakói között pusztí legnagyobb mértékben a gyermekek nyári béhurutja. E betegségben elhalt a belvárosban augusztus folyamán 14, a külteken pedig 28 gyermek, tehát éppen kétszer annyi. Kétségtelenül világos előttem, hogy e bajon csupán a kültekeken lakók népevelési viszonyainak javulásával és az egészségügyi szolgálat megfelelő rendezésével lehet segíteni. Egyformán szükséges mind a kettő, mert ma már tisztában van vele minden gondolkozó ember, hogy a közegészségügy elsősorban népevelési kérdés. Az egészségügyi szolgálat újra szervezést illetőleg bőven megindokolt részletes előterjesztést nyújtottam már be.

Kéri ezek alapján előterjesztése sürgős tárgyalását s a tanács utasítását a kültekeken iskolák felállítására.

A közigazgatási bizottság kimondta, hogy megállapítja:

a város külteki részeinek egészségügyi ellátása annyira tarthatatlan, hogy ott járványos betegségek fellépésére és terjedésére állandóan meg van az alkalom. Ezért megkeresi a városi tanácsot, a főorvosnak az egészségügyi szolgálat rendezésére vonatkozó régebben beadott javaslatát haldéktalanul vegye tárgyalás alá. Hasonlóképen megkeresi a tanácsot, hogy miután a közegészségügy javulása csupán a népevelés beható fejlesztésével kapcsolatosan várható, tegye meg az intézkedéseket a kültekeknek megfelelő számu népiskolákkal való ellátása iránt.

A Debreczen—Szilágyási vasut.

Gerstner, Megyeri és Szunyogh építővállalkozó mérnök a kiépítendő Debreczeni—Szilágyási vasut ügyében a következő beadványt intéztek Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságához.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Alulírott, a tervezett nagyléta—székelyhídi helyi érdekű vasut mentén érdekelt községek közönsége azzal a tiszteletteljes kérelemmel járulunk a Tekintetes Törvényhatósági Bizottság elé, hogy a vasut kiépítését 50,000 korona törzsrészevny hozzájárulás kiegészítésének megszavazása által lehetővé tenni méltóztatssék.

A folyó hó 3-án megtartott vasutengedélyezési tárgyaláson ugyanis az tűnt ki, hogy a tervezett helyi érdekű vasut törzsrészevénytökejéből 63,200 korona meg fedezetlen, míg az engedélyezéssel egybefüggő többi kérdések teljesen rendben elintéztettek. E szerint a vasut építésének megkezdése most már kizárólag azon mulik, hogy e hiányzó törzsrészevénytöke beszereztessek.

Mi a magunk részéről már mindnyájan kimutattuk áldozatkészségünket, amikor olyan összegeket szavatunk meg a vasut céljaira, amelyet a felsőbb hatósági jóváhagyás kockázatára nélkül egyáltalán lehetséges volt. A még hiányzó összeg pótlására a magunk erejéből már képtelenek vagyunk s a Tekintetes Törvényhatóságot kell kérnünk, mint aki eddig nagy áldozatkészséggel lehetővé tette, hogy a vasut ügye dülőre juthatott, hogy tegye lehetővé a vasut kiépítését is.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Tizenhárom évig állott mozdulatlan vasutunk ügye egy Debreczen városának, mint közönségeink közönségének nagy kárára. Most, hogy végre a megvalósulás stádiumába lép a vasut ügye, csak abban lehet reményünk, hogy Debreczen városa segít át bennünket ezen utolsó akadályon s mély tisztelettel megújítjuk közös érdekünkre való hivatkozással azon kérelmünket, hogy a nagyléta—székelyhidi helyi érdekű vasut kiépítését a kiegészítésül szolgáló 50,000 korona törzsrészevénny hozzájárulás megszavazása által lehetővé tenni s ezáltal Debreczen városához való viszonyunkat még bensőbbé tenni méltóztatsek.

A Tekintetes Törvényhatósági Bizottság iránt, Debreczen, 1912. évi szeptember hó 2-án, mély tisztelettel

Nagyléta község nevében: Nagy Dániel s. k. főjegyző.
Holló István s. k. főjegyző.

Kokad község nevében: Klotz Lajos s. k. jegyző.
Tóth Lajos s. k. bírő.

Ámosd község nevében: Nagy Emil s. k. jegyző.
Bihari Imre s. k. bírő.

Székelyhid község nevében: Fándly József s. k. jegyző
Tótháti János s. k. bírő.

Levéltárosok országos értekezlete.

Az ország összes törvényhatóságainak fő- és allelvéltárosai f. hó 5-ikén tartották meg országos értekezletüket Budapesten Koncz Ákos th. tanácsnok, főlevéltáros elnökelete alatt. Az értekezletre 69 törvényhatósági levéltáros jelentkezett, kiknek nagyrésze meg is jelent. Az értekezlet az elnök ajánlatára. társelnökül Popovics Sebő zombori főlevéltárost, th. főjegyzőt választotta meg, aki jelezvén az értekezlet célját, felkérte előbb Koncz Ákos, azután Molnár Mihály főlevéltárosokat a napirend előadására. Az elmondottak nyomán az értekezlet elhatározta, hogy az összes levéltárosok nevében feliratban kéri a belügyminiszter urat és az összes országgyűlési képviselőket sérelmeik orvoslására, kifejtvén, hogy méltánytalan dolog a főlevéltárosokat és allelvéltárosokat a IX., illetve a X. fizető osztályba sorolni akkor, midőn míg ezeknek 80%-a egyetem és akadémiái képzettséggel bír, valamennyi szakvizsgát tett, legtöbbször neves írógéppel és egy polgári vagy négy gimnáziumi osztályt végzett állások betöltői a VII. fizető osztályba is eljuthatnak.

Az értekezlet ezen alkalommal kimondta, hogy megalakítja a levéltárosok országos egyesületét és az alapszabályok kidolgozására Koncz Ákos debreczeni, Popovics Sebő zombori, Molnár Mihály hőmezővársárhelyi, dr. Alapi

Gyula komáromi és Miskolcz Simon János nógrárvármegyei főlevéltárosokat bízta meg. Ugyancsak az értekezlet megindítja a levéltárosok hivatalos értesítőjét, melynek szerkesztésével Koncz Ákos főlevéltárost bízta meg. Három óráig tartó beható vita után Popovics Sebő zombori főlevéltáros, th. főjegyző az értekezlet nevében köszönetet mondott Koncz Ákos és Molnár Mihály főlevéltárosoknak, akik éveken át dolgoznak a levéltárosi kar helyzetének a javításán. Az értekezlet után tartott barátságos összejövetel kimondta, hogy a vármegyei és törvényhatósági joggal felruházott városok főlevéltárosai évenként különböző városokban összejönnek a kartársi érület fenntartására és a felmerülő ügyek megbeszélésére.

Körrendelet.

Debreczen sz. kir. város közönségének.

Felmerült esetből kifolyólag tudomásulvétel és mihez tartás, valamint azonnali szabályszerű közhírrététel végett a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ural egyetértőleg közlöm, hogy azok az egyéves önkéntesjelöltek, kik abban a reményben, hogy az idei fősorozásnak folyó évi szeptember hó 1-től folyó évi október hó 5-ig terjedő időszaka alatt besoroztatnak és egyévi tényleges szolgáltatukat folyó évi október hó 10-én megkezdik, a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium fenhatósága alá tartozó főiskolákba a rendes beiratkozási idő alatt be nem iratkoznak, abban az esetben, ha be nem soroztatnak és felsőbb tanulmányaikat az 1912—13. tanév első felében megkezdni, illetőleg felvolytani óhajtják: valamely főiskolába leendő felvételtükért az utólagos beiratkozásra a fennálló szabályokban kitűzött határidőig engedélyt nyerhetnek, ha állítatásuk után ezonnal folyamodnak.

Az ez iránti kérvényhez a járási tisztviselő (főszolgabíró, polgármester) által díjtalanul kiállított és a sorozóbizottság elé történi állítatást, annak napját, visszahelyeztetést, illetve fegyverképtelenséget igazoló s 2 K bélyeggel ellátott bizonyítvány csatolandó.

Azok az egyévi önkéntesek, akik a folyó évi fősorozás tartama alatt, de még állítatásuk előtt valamely főiskolába beiratkoztak és ennek megtörténte után történi besoroztatásuk következtében egyévi tényleges szolgáltatukat folyó évi október hó 10-én megkezdni óhajtják, tandíjuknak visszafizetéséért az illető főiskola tanulmányi és tandíj-szabályzata értelmében folyamodhatnak.

Egyidejűleg megjegyzem, hogy az egyévi tényleges szolgáltatának elhalasztása a véderőről szóló 1912. évi XXX. t. c. végrehajtása tárgyában kibocsátott utasítás I. Rész. 91. §. 3. onjtja értelmében az egyévi önkéntesi kedvezmény iránt a sorozóbizottsághoz benyújtandó kérvényben kérelmezhető. A besorozás megtörténte után pedig a szóban forgó halasztás iránti kérvények az illetékes kiegészítési kerületi (vagy honvéd kiegészítő) parancsnoksághoz nyújtandók be.

A jégüzés viharágyukkal.

Az ókori történelemből tudjuk, hogy már a régi népek is igyekeztek áldozatokkal és imádsággal a viharok veszedelmét házuk tájékáról és kertjeikről elhárítani. A trákok tovább mentek, ők nyilaikkal lövöldöztek az ég felé nagy merészségükben és rá akartak jjeszteni a felsőbb hatalmakra. Ős idők óta szokásos továbbá világszerte, — amely szokás sok helyen, így nálunk is, még ma sem

tűnt el — vihar közeledte alkalmával a harangokat megkongatni, mert a néphit azt tartja, hogy a harangok által előidézett légmozgás elűzi a felhőket, vagy megzavarja azt a légköri állapotot, mely a jég képződéséhez szükséges. Egy stájer falu lakosai is azt követelték felvilágosodott, tudós papjuktól, hogy veszély esetén húzassa meg a harangokat. Akkor a pap a következőket tette: Felinvítatta a toronyba a falu előjáróságát és miközben teljes erővel kongatta a harangokat, a közelben egy égő gyertyát tartott. A harangok által okozott légmozgás alig lendítette meg a gyertya lángját, arról pedig szó sem volt, hogy a lángot el tudta volna oltani. Persze nagyot bántult a falu esze, a tisztelt előjáróság és egy tanússal gazdagabban tért vissza mindennapi munkájához. Belátta, hogy csalfa képzelődés volt, mintha a harang szava el tudná kergetni a nagy magasságban és távolságban tovairamló viharfelhőket.

Katonáék meg nagyra vannak durrogó ágyúikkal. Nem egy hadvezérről és fejedelemlről tudunk, akik teljes bizonyossággal állították, hogy az ágyúdörgés elűzi a felhőket és szép, tiszta időt varázsol elő; vagy úgy megrázkódtatja a felhőket, hogy rögtön záporozó szakad alá. A mi királyunk személyéhez is a „Kaiserwetter” fogalmát fűzi az osztrák nép, azaz azt állítja, hogy ahol ő felsége katonai gyakorlatot tart és nagyszámu ágyú dörög, ott kiderül az ég. Hogy ez is csak jámbor hit és képzelődés, az a következőkből ki fog tűnni.

Az ágyúkból való lövöldözésnek a gigantikus erővel és óriási tömegben tovaszálluló felhőkre több okból nem lehet semminemű hatása. Először is minden tűzér tudja, hogy az ágyúcsoveg csak bizonyos hegységző alatt lehet beállítani, merőlegesen beállítható ágyúcsoveg egyáltalában nem léteznek, ilyeneket külön kellene szerkeszteni; és így csak igen nagy távolságról éri a puskaporgáz által megmozgatott levegő a felhőt, ha ugyan egyáltalában elérhetné. De figyelembe kell továbbá venni, hogy az ágyúból kifutó levegő kupalakban hamar szétterül, nemkülönben azt, hogy energiája hamar elfogy a külső levegő, pláne a szél ellenállásával szemben, úgyhogy mire felhőszétválasztó hatását ki kellene fejtenie, energiája már a nullával egyenlő.

Ezt belátta Stiger Albert windschfreitritzi (stájer) polgármester és külön a jégfelhők elűzésére szolgáló viharágyukat szerkesztett. Ezek szerkezetének lényege az, hogy a patron elsütése alkalmával a merőlegesen felállított és a földben megerősített fordított csonka kúp alakú cső alsó részében légörvénygyűrű képződik, amely még a csőből kihatolva sem oszlik szét, hanem tekintélyes magasságba hatol föl.

Stiger telepe igen magas fekvésű és a szőlőterület aránylag kicsi, azért ő joggal hihette, hogy ágyúinak légörvénygyűrűje elűzi a veszés felhőket és el képes azokat terelni utjokból másfelé. Szóval el tudja harítani a jég-csapást városa szőlőiről. Stiger tapasztalatát több szaklapban közölte és neki sikerült nemcsak élen érdeklődést és kérdés iránt kelteni, hanem az emberiség rögtön a legvérmesebb reményeket is táplálta: küzdeni tud az elemek ellen, meg tudja fordítani a világ sörát, parancsol az égi hatalmaknak stb.!

Franciaország, Olaszország, majd Ausztria és Németország, sőt Oroszország, végül Magyarország is fölszerelte magát viharágyúkkal, különösen miután három nemzetközi viharágyúsi kongresszus kimondta, hogy e szörnyetegek hatása feltétlen biztos. Az egész világról beszámoltak bámulusos sikerekről. Itt azonban rögtön meg kell jegyeznünk, hogy ezen a három nemzetközi viharágyúsi kongresszuson javarészt laikusok vettek részt, akik persze a szót vitték, a tudósokra, meteorológusokra nem is hederítettek, alig is akarták véleményüket meghallgatni. Maga a tapasztalat, a siker, a fényes eredmény beszél, azt mondták. A tudósok ilyenformán kénytelenek voltak háttérbe szorulni és teljes készütséggel megindított kísérleteiket szép csendben tovább folytatni.

Mikor már, mondhatni, az egész világ meteorológusai és tüztértszjei a kellő gyakorlati tapasztalatokkal rendelkeztek, Grázban egy tisztán szakemberekből álló 4-ik viharágyúsi kongresszust rendeztek, amelyen föltárták sok évtized meteorológiai adatait és tapasztalatait és megállapították a következőket:

1. A legtökéletesebb szerkezetű viharágyú légörvénygyűrűje legfeljebb 600 méter magasságra emelkedik és akkor energiája már teljesen elenyészik; míg a jégfelhők ritkán képződnek vagy szállnak 2000 méter magasságon alul, az 1200 méter magasságban tovairamló jégfelhők egészen kivételesek.

2. Senkisék képes a jégfelhőt megismerni, sem tudós, sem gyakorlati ember; a jégfelhőnek semminemű különös ismérve nincs. Így hát sokszor lövöldöztünk oly felhőkre, amelyekben egy szem jég sem volt és mégis azt képzeltük, hogy elűztük a jeget.

3. A tudománynak százféle teóriája van a jég képződésére vonatkozólag, azonban eddig még semmi biztos, pozitív dolgot nem tud. A gyakorlatat persze annál kevésbé.

4. Még szilárd akadály, tehát egy nagy hegy sem képes a viharfelhőket eltéríteni eredeti irányukból, mert amikor a felhő átszap a hegyen, előbbi irányában folytatja az utját.

5. A jég többnyire pésztaán jelentkezik, t. i. a jégfelhők nem vonulnak fel mindig egy kompakt tömegben, hanem szétágaznak többfelé is és így egyes ágak között üres helyek, területek képződnek, amiknek keletkezését persze a jámbor halandó a viharágyuk hatásának tulajdonítja.

Ezek a megállapítások a kormányokat, egyesületeket és a gazdákat gondolkodóba ejtették. Rájöttek, hogy csak jámbor és ártatlan játékok volt az, amit az égi hatalmakkal szemben viharágyúkkal üztek. És bár egyes fanatikusok még ma is durrogatnak, a hivatalos világ régen, már 6—8 évvel leszereltette az összes viharágyukat. Olaszországban, a Pó völgyében 15,000 viharágyú tátongot fenyegetően az ég felé. Ma már egy sincs. Franciaország is erősen megvédte szőlőplántáit a jég ellen. Ma azonban már csak rakétákkal lövöldöz, a viharágyúkkal javarészt szintén felhagyott. Hasonlóan cselekedett Németország, Ausztria és Magyarország is. De maga Singer sem beszél már világraszóló találmányáról.

A valóság tehát az, hogy viharágyúkkal képzelt és a dolognak utána járó ember — különösen gazda — komolyan már egyáltalában nem foglalkozik. Haszontalan pénzkidobás az egész. Tudjuk, hogy nálunk is van még egy pár nagyobb földesúr, akiknek imponál a viharágyuk szava (különösen ünnepek alkalmakor) és akik vagyonuk és erejük tudatában nem tudnak beletörődni abba a gondolatba, hogy ők ne parancsolhatnának a jégfelhőknek! Azok csak lövöldözzenek tovább, nekik nem árt, van pénzük bőven. Igaz, a jégfelhőknek még kevésbé árt.

Liptai Albert.

Hírek.

— **Ellenőrzési szemle.** A honvédelmi m. kir. miniszter rendelete értelmében a cs. és kir. közös hadsereg nem tényleges állományú legénységének és a honvéd tartalékos legénységének ellenőrzési szemléjét az idén nem tartják meg, ellenben a tartalékos tisztek, valamint a tartalékos hadapródok bemutatkozását megtartják a szokásos időben, november hó 4-én.

— **Halálozás.** A városi tisztikar egyik érdemes tagja, Axmann Gyula törvényhatósági állatorvos, folyó hó 4-én szívizékhüdben elhunyt. A megboldogult híven töltötte be hivatalát, méltán gyászolják tehát mindazok, akik beesületes munkáját és törekvését ismerték. Temetése folyó hó 6-án délután 4 órakor ment végbe, nagy részvét mellett, melyen a városi tanács is képviseltette magát, valamint sokan jelentek meg a tisztikarból is. A tanács jegyzőkönyvi kivonatban fejezte ki részvétét a gyászoló család előtt.

— **Halálozás.** Veres Imre katonai nyilvántartó f. hónap 6-án elhunyt. A szorgalmas, kötelességűdtő tisztviselőt f. hó 8-án tették nyugalomra. Temetésén a tisztikar testületileg vett részt. Áldás emlékére.

— **Esküdtétel.** Petrovics Milenko és Kovács László doktorok, mint újonnan kinevezett közkórházi orvosok, valamint Lovász Károly kórházi másodbiztos, a héten tették le a hivatalos esküt a tanács előtt.

— **Részleges selejtezés a városi levéltárban.** Konecz Ákos tb. tanácsnok, főlevéltáros, javaslatot tett a városi tanácsnak a levéltár anyagának selejtezésére, amelyre vonatkozólag tervezetet is dolgozott ki. Evtizedek alatt ugyanis annyi kevésbé érdemes anyag halmozódott fel a levéltárban, hogy helynyerés szempontjából szükségessé vált annak selejtezése. A városi tanács a javaslatot elfogadta és azt véleményezés végett a jog- és pénzügyi bizottsághoz tette át. A selejtezés felől véglegesen a közgyűlés határoz ezen ügyben és határozatát a belügyminiszter urhoz terjeszti fel jóváhagyásra. Megjegyezzük itt, hogy habár szükség volna az általános selejtezésre, ez a nagy, évekig tartó munka most nem vehető keresztül, mivel az új városháza építésével nagy zavar állana elő. A részleges selejtezéssel két-három évi újonnan keletkező anyagnak nyílik hely.

— **Közgazgatási bizottsági ülés.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hónap 5-ikén tartotta meg rendes ülését, melyen tudomásul vették a szakelődők jelentéseit.

14,818—1912. sz.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni m. kir. gazdasági akadémiánál Debreczen szab. kir. városnak az 1912—1913. tanévre I alapítványi ingenes hely üresedésbe jövőn, felhívtnak azon debreczeni születésű és illetőségű ifjak, akik a debreczeni gazdasági akadémiába hallgatók felvéve vannak s akik az alapítványi helyet elnyerni óhajtják, hogy kellő okmányokkal felszerelt kérvényeiket f. 1912. év október hó 10-ig a városi Tanácshoz adják be.

Debreczen, 1912. évi augusztus hó 19-én.

A városi tanács.

Azok a szőlősgazdák, kik e kedvezményre igényt tartanak, kötelesek **szeptember hó 15-ig s ha ezen idő előtt szüretelének, a szüret megkezdéséig** igényüket bejelenteni.

A bejelentés a városban lakók részéről a belvárosi rendőrkapitányságnál (Szent-Anna-u. 9. sz.), a szőlőskertekben és a mezőgazdaságban lakók részéről a mezőrendőrkapitányságnál Csapó-utca 15. sz.) történik.

E bejelentésbe a bejelentő lakhelye, házszáma, a családtagok száma és a szőlőbirtok terjedelme holdakban s a házi fogyasztásra felhasznált bor évi átlagos mennyisége foglalandó.

Ha kedvezményes adózásra igényt tartó szőlősgazda egész bortermetését házi fogyasztásra akarja felhasználni, köteles abban az esetben, hogyha termése **öt hektoliter** meg nem halad, az egész termés után a kedvezményes adót, vagy a szőlőcefrenek, illetőleg mustnak bejelentése, vagy pedig a bortermetés szokásos felvétele alkalmával **azonnal lefizetni.**

Debreczen, 1912 szeptember 2.

A városi tanács.

86,137/XI—3. szám.

Pályázati hirdetmény.

A gödöllői állami méhészeti gazdaságban folyó évi október hó 15-én megkezdődő két éves méhésztanulmányokra pályázat hirdetettik. Felvételnak oly egyének, kik 16. életévüket betöltötték, de 35. életévüket még túl nem haladták.

A felvételt kérő egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványokat a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez (Budapest, V. Országháztér 19.) folyó évi szeptember hó végéig a következő okmányokkal felszerelve kell benyújtani:

1. Keresztlevél (születési bizonyítvány.)
2. Az elemi népiskola négy osztályának elvégzéséről szóló bizonyítvány.
3. Hiteles bizonyítvány arról, hogy folyamodó valamely mező-, kert-, szőlő- vagy erdőgazdaságban mint segéd munkás, vagy mint egyéb alkalmazott legalább egy évet gyakorlatilag töltött és használatosságának s megbízhatóságának tanujelét adta. A földműves- vagy kertmunkás iskolát végeztek előnyben részesülnek.
4. Azoknak, kik szülői gondozás alatt nem állanak, kifogásmagyarázatról tanusodó közszépi bizonyítványt, azoknak pedig, kik szülői vagy gyám gondozás alatt állanak, az említett közszépi bizonyítványon kívül még szüleik, esetleg gyámjuk oly beleegező nyilatkozatát is kell mellékelni, mely az illetőnek a tanulmányra való belépést megengedi.

5. Csatlolandó továbbá az ép. egészséges és munkára edzett testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány, a himlőoltási bizonyítvánnyal együtt.

A tanulmányra felveendő egyének a gazdaságban szabad lakást és államköltségen teljes ellátást kapnak, betegség esetén ingyen orvosi segélyben és gyógyszerben is részesülnek. A szükséges könyveket, írószereket, a gyakorlati munkához megkívántató felszereléseket, szerszámokat és eszközöket használatra szintén a gazdaságban kapják.

Azon esetben, ha a felvett tanuló évközben saját akaratából távoznék a gazdaságból, az élvezett ellátás díját a szülő vagy gyám megtéríteni tartozik.

Minden növendék 60 korona ruhapénzben is részesül oly módon, hogy a szükséges ruházatról ezen összeg erejéig a gazdaság vezetője gondoskodik.

Budapest, 1912. évi augusztus hó 8-án.

M. kir. Földmívelésügyi Miniszter.

16,380—1912. szám.

Hirdetés.

Kedvezmény a szőlősgazdák részére.

Azok a szőlősgazdák, kik szeszszitalok kimerésével, vagy kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésű boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italdó fejében az 1892. évig fennállót borforgóztatási adónak megfelelő összeget fizetik és pedig **hektoliterenként bor után 6 korona 70 fillért, bormust és szőlőcefre után 5 korona 04 fillért.**